

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797 din 02.04.1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Anexă:

1. Proiectul de lege – 3 file;
2. Nota informativă – 9 file.

Deputați în Parlament

 Ina COȘERU

 Larisa Solob

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	300
"dl" 07	2022
Ora	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - La articolul 34 din Codul funciar nr.828/1991 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.107, art.817) cu modificările ulterioare, cuvintele „sau plata de arendă” se substituie cu textul „și redevența”.

Art. II. – Legea nr.149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.126-130, art.597) cu modificările și completările următoare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 28 alin. (7) va avea următorul cuprins:

„Proprietarii construcțiilor hidrotehnice exercită dreptul de folosință asupra terenurilor fondului apelor cu titlu oneros, fiind responsabili de întreținerea obiectivului acvatic, inclusiv consolidarea construcțiilor hidrotehnice, în modul stabilit de Guvern.

2. Articolul 28 se completează cu alineatele (7¹) și (7²) cu următorul cuprins:

„(7¹) În scopul folosirii apelor pentru piscicultură, deținătorul de construcții hidrotehnice este obligat să dețină autorizație de mediu pentru folosința specială a apei, emisă în modul stabilit de lege.

(7²) Cuantumul plății pentru folosirea terenurilor fondului apelor și construcțiilor hidrotehnice amplasate pe acestea este calculat conform prevederilor art.10¹ din Legea nr.1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului”.

Art. III. - Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 90-93,

art. 401) cu modificările și completările următoare, articolul 6 alineat (1) se completează cu literele h¹) și h²) cu următorul cuprins:

„h¹) adoptarea hotărârilor privind transmiterea segmentelor de râuri din intravilanul unităților administrativ-teritoriale, din administrarea statului, în gestiunea unităților administrativ-teritoriale;

h²) adoptarea hotărârilor privind transmiterea segmentelor de râuri din extravilanul unităților administrativ-teritoriale, din administrarea statului, în gestiunea unităților administrativ-teritoriale la solicitarea argumentată a autorității publice locale.”

Art. IV - Legea nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.142-148, art.279) cu modificările și completările următoare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 9 alineatul (2) la litera a), după cuvintele „în perimetrul zăcământului” se introduce textul „, apele de suprafață și cele subterane”.

2. La articolul 9 alineatul (2) litera b) va avea următorul cuprins:

„terenurile albiilor râurilor, lacurilor de acumulare, iazurilor și fișiile riverane de protecție ale apei, terenurile fondul apelor, inclusiv apelor de frontieră, barajele și digurile de protecție contra inundațiilor, sistemele de irigare și desecare, construcțiile hidrotehnice și terenurile pe care acestea sunt amplasate, de importanță națională, clasificate astfel de cadrul normativ sau după natura sa”.

3. La articolul 11 alineatul (2) litera a) se abrogă.

4. La articolul 11 alineatul (2) litera b) va avea următorul cuprins:

„terenurile albiilor pâraielor, iazurilor, heleșteielor și fișiile riverane de protecție ale apei, inclusiv cele amplasate pe teritoriul a două sau mai multe unități administrativ-teritoriale, dreptul de proprietate asupra acestora fiind stabilit în cote părți corespunzător dreptului deținut din teren, barajele și digurile de protecție contra inundațiilor, sistemele de irigare și desecare, construcțiile hidrotehnice și terenurile pe care acestea sunt amplasate , cu excepția bunurilor prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. b)”.

Art. V - Proprietarii construcțiilor hidrotehnice înregistrate în registrul bunurilor imobile la 1 martie 2019, amplasate pe terenurile care aparțin statului sau unităților administrativ-teritoriale, achită redevența în condițiile art.29 din Legea pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova nr.1125/2002.

Art. VI – Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul în termen de 3 luni va aproba lista iazurilor și lacurilor de acumulare de importanță națională, clasificate astfel de cadrul normativ sau după natura sa.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

I. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea Codul funciar nr.828/1991, Legii nr.149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, Legii pentru punerea în aplicare a Codului Civil al Republicii Moldova nr.1125/2002, a fost elaborat de către deputata în Parlamentul Republicii Moldova Ina COȘERU.

III. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Prezentul proiect de lege cu privire la modificarea unor acte normative este elaborat în contextul multiplelor solicitări parvenite în adresa Parlamentului și Guvernului, cu referire la clarificarea regimului juridic al bazinelor acvatic, pornind de la problemele existente și semnalizate în teritoriu.

Se remarcă că una dintre problemele actuale identificate constă în determinarea bazinelor acvatic în funcție de apartenență și pe domenii în cadrul procesului de delimitare masivă, realizat în cadrul Proiectului de înregistrare și evaluare funciară derulat în perioada 2019 – 2023, în baza Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, semnat la 17 septembrie 2018 și ratificat de Parlamentului Republicii Moldova la 8 noiembrie 2018 (Legea nr. 240 din 08.11.2018).

În vederea stabilirii regimului juridic al corpurilor de apă este necesar de menționat că, conform art. 9 alin. (2) lit. b) și art. 11 alin. (2) lit. b) al *Legii*

nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, corpurile de apă de suprafață (în special iazuri/lacuri de acumulare) sunt bunuri ale domeniului public al statului sau al unităților administrativ teritoriale.

Neclaritățile sunt generate de lipsa documentelor confirmative ce ar proba fără echivoc dreptul de proprietate al statului Republica Moldova sau al unităților administrativ-teritoriale. O problemă separată reprezintă bazinele acvatice atribuite în folosința întreprinderilor piscicole ale Asociației „Piscicola” și ale Societății Vânătorilor și Pescarilor din Moldova, pentru organizarea pescuitului sportiv, creșterii puietului de pește și a peștelui pentru consum, lista cărora a fost aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 1202/2001 *cu privire la unele măsuri pentru reglementarea utilizării bazinelor acvatice*.

Cu toate că, Curtea Constituțională prin *Hotărîrea nr. 17/2003 din 05.08.2003* a declarat neconstituționale anexele nr. 1 și 2 și pct. 4, pct. 6 alin. 3, pct. 10 alin. 1 din *Hotărîrea Guvernului nr. 1202/2001*, pct. 10 a rămas în vigoare. Această normă prevede că, Serviciul Piscicol în comun cu autoritățile administrației publice locale vor determina în termen de 6 luni bazinele acvatice artificiale aparținînd primăriilor și altor deținători, care urmează a fi atribuite pentru piscicultură, și va prezenta Guvernului lista pentru aprobare, acest lucru nu a fost efectuat pînă la momentul actual, situație ce face imposibilă utilizarea acestora de alți deținători decît statul sau autoritățile publice locale.

Pe lîngă faptul că lista obiectivelor acvatice piscicole nu a fost revizuită, este important de menționat că prin *Hotărîrea Guvernului nr. 51/2007 cu privire la unele măsuri de ameliorare a activității ramurii piscicole și de reglementare a modului de utilizare a iazurilor*, a fost acceptată propunerea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (în contunare MAIA) privind fondarea Întreprinderii de Stat pentru Producerea Resurselor Biologice Acvatice „Acvacultura-Moldova”, prin fuziune

(contopire) întreprinderilor de stat „Stațiunea de cercetări științifice în domeniul pisciculturii” „Polyodon”, „Combinatul piscicol din Telenești”, „Gospodăria piscicolă Cubolta” și „Pepiniera piscicolă Taraclia”, întreprinderi subordonate MAIA. În actul normativ sus nominalizat nu a fost specificat patrimoniul întreprinderilor (obiectivele acvatice) care fuzionează, dar a fost menționată lista celor 14 obiective acvatice ce au fost transmise de la Concernul Republican pentru Gospodărirea Apelor „Apele Moldovei” către Întreprinderea de Stat pentru Producerea Resurselor Biologice Acvatice „Acvacultura-Moldova”.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1196/2007 *cu privire la transmiterea obiectivelor acvatice și a unei întreprinderi proprietate publică a statului în gestiunea Agenției pentru Silvicultură „Moldsilva”, 73 de obiective acvatice au fost transmise de la MAIA către Agenția pentru Silvicultură „Moldsilva”, ambele subordonate direct Guvernului. Totodată, MAIA a transmis către Agenția pentru Silvicultură „Moldsilva” și cotele-părți ale statului – 362179 acțiuni (98,695%) în Societatea pe Acțiuni „Frăsineț”, or. Glodeni, și 103144 acțiuni (80,67%) în Societatea pe Acțiuni „Victoria”, or. Edineț, însă nu este specificat ce bunuri (posibil obiective acvatice/baraje) constituiau cotele-părți ale statului, care au fost transmise în capitalul social.*

Ulterior, prin Hotărârea Guvernului nr. 410/2010 *cu privire la transmiterea unor obiective acvatice și a unei întreprinderi de stat din gestiunea Agenției „Moldsilva”, din 68 de obiective acvatice, 30 obiective acvatice au fost transmise din gestiunea Agenției „Moldsilva” către MAIA, iar 38 către Ministerul Mediului (gestiune Agenția „Apele Moldovei”). Totodată, Agenția „Moldsilva” a transmis în capitalul social cotele-părți ale statului – 362179 acțiuni (98,695%) în Societatea pe Acțiuni „Frăsineț”, or. Glodeni, și 103144 acțiuni (80,67%) în Societatea pe Acțiuni „Victoria”, or. Edineț, însă nu este*

clar ce bunuri (posibil obiective acvaticе/baraje) constituiau cotele-părți ale statului, care au fost transmise în capitalul social.

Astfel, Ministerul Mediului a administrat, iar Agenția „Apele Moldovei” a gestionat și gestionează în continuare 38 obiective acvaticе proprietate publică a statului, plus lacurile de acumulare Ghidighici și Costești-Stînca.

În consecință, din motiv că autoritățile responsabile nu au stabilit lista bazinelor acvaticе determinate după apartenență, deținătorii bazinelor acvaticе piscicole au privatizat construcții hidrotehnice, au utilizat bazinele de apă doar în scopuri piscicole cu încălcarea folosinței generale a apei, s-au judecat cu autoritățile publice locale și au utilizat bazinele acvaticе cu titlu gratuit, bazându-se pe prevederile art. 28 alin. (7) al Legii nr.149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, potrivit căruia dreptul de folosință a terenurilor din fondul apelor și a apelor pentru piscicultură aparține exclusiv deținătorilor de construcții hidrotehnice ale obiectivului acvatic respectiv, aceștia fiind responsabili de întreținerea și consolidarea lor în conformitate cu legislația.

În vederea impunerii la plata pentru folosința terenurilor fondului apelor, s-a propus modificarea art.28 alin.(7) al Legii nr.149/2006 potrivit căroră deținătorii de construcții hidrotehnice vor fi impuși să achite plata către proprietarii terenurilor fondului apelor. Totodată, în lipsa mecanismului de percepere a redevenței se propune utilizarea mecanismului stabilit în Legea pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova nr.1125/2002, iar cuantumul redevenței se va calcula conform principiului prevăzut la art.10¹ din Legea nr.1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului.

Necesitatea modificării Legii nr.121/2007 rezultă din faptul că potrivit prevederilor actuale nu există normă potrivit căreia statul poate transmite în gestiune (posesie și folosință) unităților administrativ-teritoriale terenuri ale fondului apelor proprietate publică a statului, dar totodată își păstrează

calitatea de proprietar al terenului. Analizând soliciările din teritoriu și apreciind situația din punct de vedere critic, s-a ajuns la concluzia că este necesar de elaborat o normă potrivit căreia terenul fondului apelor proprietate unității statului rămîne în proprietatea statului, dar se transmite în posesie și folosință unitățile administrativ-teritoriale. Mai mult ca atât, statul nu are capacitate să administreze eficient toate bunurile sale.

Reieșind din faptul că actualmente în fișile riverane proprietate publică a statului este interzisă practicarea activităților de agrement, iar autoritățile publice locale invocă existența solicitărilor din partea potențialilor investitori în domeniul turismului, care pot îmbunătăți acest domeniu. Această modificare ar aduce beneficii financiare atât statului, cât și unităților administrativ-teritoriale în anumite condiții stabilite de Guvern.

III. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect nu cade sub incidența art. 31 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

IV. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Propunerile incluse în proiect au scop principal clarificarea criteriilor de determinare a apartenenței iazurilor și bazinelor de apă în cadrul procesului de delimitare masivă, în scopul stabilirii regimului juridic al obiectivelor acvatică, în special pentru determinarea apartenenței în funcție de apartenență și pe domenii în contextul evitării litigiilor privind utilizarea legală a bazinelor de apă.

În acest sens, se propune:

La Art. I din proiectul de Lege se propune modificarea art. 28 alin. (7) al Legii nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, stabilind modalitatea prin care proprietarii construcțiilor hidrotehnice își pot exercita dreptul de folosință asupra terenului fondului apelor.

Noua prevedere impune deținătorii de construcții hidrotehnice să stabilească relații pecuniare pentru folosința terenurilor fondului apelor, precum și responsabilitatea de întreținere a obiectivului acvatic, inclusiv consolidarea construcțiilor hidrotehnice, parte componentă a obiectivului acvatic.

La Art. II din proiectul de Lege se propune completarea Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice se propune completarea la art. 6 alin. (1) cu 2 litere noi h¹) și h²), în scopul îmbunătățirii gestionării și utilizării eficiente a râurilor, prin oferirea posibilității de participare a unităților administrativ-teritoriale.

La Art. III din proiectul de Lege se propune modificarea Legii nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, prin modificarea art. 9 alin. (2) litera a) și b), în scopul stabilirii clare a criteriilor de delimitare a bunurilor domeniul public ale statului de cele ale unităților administrativ-teritoriale, necesitate determinată de lipsa normelor clare de stabilire a apartenenței terenurilor fondului apelor de sub cursurile de apă, râuri, pâraie și fâșii riverane, în procesul de delimitare ca bunuri imobile ale acestora, pentru excluderea riscurilor de interpretare eronată a legii, la capitolul delimitării bunurilor imobile, se propune completarea cu specificarea de proprietate publică a statului asupra resursei de apă în art. 9, alin. (2), lit. a), fără menționarea de gestionare a corpurilor de apă de suprafață de către stat, pe motivul existenței unei reglementări în acest.

De asemenea, prin modificarea art. 11 alin. (2) litera a) și b), în scopul stabilirii clare a bunurilor proprietate a unităților administrative teritoriale, se propune, pentru terenurile albiilor iazurilor și heleșteielor amplasate pe

teritoriul a două sau mai multor localități să se formuleze specificarea situațiilor deținerii pe cote-părți a obiectelor acvaticice, fapt ce va evita apariția de litigii între localități.

V. Fundamentarea economico-financiară

La Art. I din proiectul de Lege este de menționat că prin Hotărârile Curții de Conturi s-a făcut referire la faptul că statul și unitățile administrativ teritoriale, în calitate de proprietari a terenului fondului apelor, în situația în care construcția hidrotehnică (barajul) este în proprietate privată, pierde resurse financiare care ar putea suplini bugetele respective prin imperativitatea normei de la art.28 alin. (7) al Legii nr.149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura.

Inițiativa de modificare prevăzută la Art. II-III din proiectul de Lege sunt dependente una de alta și urmează a fi analizate prin prisma a două aspecte. În Republica Moldova sunt autorități publice locale care dispun de buget local cu resurse financiare suficiente și insuficiente. Autoritățile care dispun de buget local cu resurse financiare suficiente sunt gata și au intenții să întrețină bunurile proprietate publică a statului, să planteze fișii riverane de protecție ale apelor și să monitorizeze starea lor, dar nu au acoperire juridică, or bunurile date nu sunt delimitate și înregistrate în modul stabilit, fapt comunicat de către reprezentanții din teritoriu ai Guvernului Republicii Moldova.

Ce ține de autoritățile publice locale care dispun de buget cu resurse financiare insuficiente, practicarea activităților de agrement ar putea fi o sursă financiară suplimentară capabilă a suplini bugetul autorităților publice, care este parte a bugetului public național, iar din contul acestor mijloace ar putea fi îmbunătățită starea terenurilor fondului apelor proprietate publică a statului prin întreținere, plantare a fâșiilor riverane de protecție și supravegherea respectării legislației de mediu. Prin urmare,

statul și-ar reduce cheltuielile pentru întreținere, iar domeniul va dobândi o plus valoare.

VI. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare a aprobării propunerilor prezentate vor fi inițiate modificări la cadrul normativ.

VII. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu prevederile art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul se înaintează pentru avizare și expertizare în modul stabilit.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional proiectul va fi plasat pe pagina web a Parlamentului și remis pentru avizare și consultare părților interesate și autorităților de resort.

VIII. Constatările expertizei anticorupție

După avizarea proiectului de act normativ, concluziile expertizelor vor fi consemnate în nota informativă.

IX. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

X. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei juridice în conformitate cu art. 37 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017 în procesul desfășurării procesului de avizare.

XI. Constatările altor expertize

Proiectul de act normativ nu necesită a fi supus expertizei de compatibilitate.

Deputat în Parlament

Ina COȘERU